

ter gre 1853. l. kakor že rečeno v Koper. Ker mu pouk na realki izpodleti, loti se z vso navdušenostjo slovenskega pisanja. Pridno dopisuje „Novicam“, pozneje „Napreju“, „Glasniku“ in nemškemu, v Celovci izhajajočemu listu: „Stimmen aus Innerösterreich“, ki ga je urejal And. Einspieler. V Spletu je izdajal 1843. l. v mesečnih sešitkih vlaško knjigo: „Manuale delle leggi sul bollo e sulle tasse“, 590 strani obsežajočo knjigo.

Gregor Jéreb.

(Konec prihodnjič.)

Slovenski glasnik.

Slovenska književnost. Dva nova časopisa smo dobili Slovenci s 1. marcijem. Prvi je „Zadruga“. List za razpravo národno-gospodarskih vprašanj. Glasilo zveze slovenskih posojilnic. Namen mu je, vzbujati ustanovitev narodnih denarnih zavodov, stvarno in zvedeno razpravljati njih koristi in dajati navode za primerno poslovanje z ozirom na razmere časove i. t. d. ter kazati Slovincem, kako jim je izdatno rabiti vse koristi združnega zakona z dné 9. aprila 1873. l., da se združništvo razširi tudi med druge predele gospodarskega življenja. Izdavatelj in lastnik „Zadruga“ je Mihael Vošnjak, urednik Maks Veršec. List izhaja v Celji po jeden pot na mesec ter stoji za celo leto 1 gld. 50 kr. — Drugi novi slovenski časopis je dnevnik „Ljubljanski List“. Večerna priloga nemškemu vladnemu listu. Založnik mu je tiskar Bamberg v Ljubljani, glavni urednik prof. Šuklje. Celoletna naročnina znaša v Ljubljani po 6 gld., zunaj Ljubljane po 10 gld.

Pregovori. Na Dunaji založila britanska in inozemska sveto-pisemska družba, 1883, 16, 50 str. Natisnil Adolf Holzhausen na Dunaji. Cena 6 kr. — „Ljubljanski Zvon“ sploh rad naznanja vsako novo delce slovensko; zato mislim, da mu nihče ne bode zameril, ako svoje rojake opozarja tudi na to knjižico. Kakor lani na svetlo dani „Psalmi“, tako so tudi „Pregovori“ pisani v lepem, priprostem jeziku.

Nesrečnica. Ivan S. Turgenjev. Poslovenil J. P. To je najnovejši (8. in 9.) snopič Krajčeve „Narodne biblioteke“. Cena mu je 30 kr. Izmed vseh dozdanjih Turgenjevlijih prelagateljev slovenskih nam poleg Jos. Remca še najbolj ugaja g. J. P., ki je že več ruskih stvari preložil in objavil v listku „Slov. Naroda“. Vsaj pozná se mu, da prelaga res po ruskem izvorniku, a ne po nemških in hrvatskih prevodih. Zanimiva povest Turgenjevija „Nesrečna“ je brez dvojbe najboljšo delo, katero nam je do zdaj objavila „Narodna biblioteka“, kajti „Kranjska Čbelica“ je zanimala pač literarne kroge, a ne večjega občinstva. Želimo, da bi g. Krajec svoje podjetje v tem zmislu nadaljeval. Najnovejši zvezek pa toplo priporočamo, ker je res vsega priporočila vreden.

Mlada leta. Našej deci napisal Josip Gradačan. Ob piščevih troških natisnili J. Blaznika nasledniki. V Ljubljani 1884, 8, 48 str. Cena 20 kr. (po pošti

22 kr.) Dobiva se knjižica pri bukovezu Bonači na Poljanski cesti št. 10. Kdor si naroči 10 iztisov, dobi jih poštnine prostih; kdor si jih naroči 20, dobi še dva iztisa za vrhovnjo. — Drobna knjižica obseza ta poglavja: Prihod kraljice — Na domačem holmci in na visoki gori — Na senu — Pod smreko — Ulnik — Domá — Na potu — Vrh hruškovega drevesa — Kako se jazbecu kuri — Kako je človeku pri srcu, kadar prvič dihurja sreča — Proisce — Otroci in ptice. — Vsi ti slikoviti obrazi iz prirode, iz dijaških let in iz priprostega domačega kmetskega življenja nam razodevajo globoko čutečega in vestno opazujočega mladega pisatelja. Kar še pogrešamo v teh slikah, to upamo, da pisatelju prinesó — leta in izkušnje. Pisava je priprosta, a prijetna, pravilna, izvzímši nekatere male hibe (ebrano, netrudljivo, srebrn, koprni, jetrnik, k domačem ognjišču i. t. d.) Tudi Blaznikova tiskarna se je pobrinila, da je dala knjižici prav lepo vnanjo obliko.

Ženitne ali svatbine navade in napitnice z godčevskim katekizmom iz slovenjbistriške okolice na Štajerskem. Zapisal Lovro Štepišnik. Maribor. Tisk in zaloga J. Leonova. 1884. — Poznanje narodnih običajev in navad so kulturnemu zgodovinarju velike važnosti; kajti iz njih se dá presoditi mišljenje, čutje, izobraženje in poetična nadarjenost kakega naroda. Slovenci smo doslé še vse premalo nabirali narodno blagó. Koliko lepih storslovanskih šeg in navad se nahaja v posameznih krajih naše slovenske domovine, ki še niso znane širšim krogom! Skrajni čas bi že bil, da bi začeli zapisovati vse posebne šege in navade v raznih slučajih! Koliko dobrih zrnc bi oteli pozabljenju in s tem podali bodočemu pisatelju kulturne zgodovine slovenskega naroda potrebno gradivo. Za tega delj nas mora razveseliti vsaka taka drobtinica, ki nas seznanja z narodno šego. Razveselilo nas je tudi imenovano delce, in to tem bolj, ker je pisatelj, kakor čujemo, priprost mlinar na Štajerskem. — Spis začenja z znano narodno pesnijo: Moj oče so že stari — Oj, jaz sem pa še mlad — Kmetijo mi b(o)jo dali — Oženil bi se rad. — Za tem je opisana navada „predženitovanjske dobe“. Mladič, ki se hoče oženiti, pošlje zgovornega moža k dekletovim roditeljem. Tem pové, da bi nekdo rad kupil „rumeno pšenico in pitane voličke“ in da se hoče on o kupu sporazumeti. Če dobi od roditeljev dovoljen odgovor, pripelje pozneje s seboj ženina, da obhajajo zaroko, kar se vrši navadno pozno zvečer. Ko si ženin in nevesta sežeta v roke, polije jima starejšina v znamenje stanovitnosti vina na roke, govoreč: „Bog daj srečo.“ Zunaj pred oknom pa fantje trikrat zaukajo. Posebno zanimivi in dovtipni so starejšinovi nagovori v jutro pred poroko, ko zahtevajo pred hišnimi vrati od roditeljev nevesto. Ko se jim vstop dovoli, dobodo zajutrek; po zajutreku pomagajo peti nevesti „slovne (sic! od slovó) pesni, n. pr. Zagorčevo „Nevestino slovó“, „Odpravljanje k poroki“, „Nevesta slovó jemlje“. Med pesnimi, katere pojó naši vrli Štajerci po cerkvenem opraviilu pri pojedini, so nekatere narodne, druge umetne; vse nam kažejo dobrovoljnega vinskega bratca. Med zadujimi nam posebno ugaja Orožnova: „To žlahtno vinsko kapljico — Zdaj hočemo popiti — Zavezo staro bratovsko — Želimo ponoviti“, katero zná tako lepo peti g. sodni svetovalec R. v Lj. Konec knjižice je „Godčevski katekizem“ ali uganke, katere stavijo pri pojedini in jih rešévajo. — Kar se tiče jezika v tej knjigi — stranij ne moremo navajati, ker niso s številkami zabeležene — ni, da bi ga hvalil; mársikatera oblika bi se morala danes v letu 1884. drugače pisati. A če pomislimo, da je pisatelj priprost mlinar, moramo se čuditi, da je sploh tako pisal. „Si desint vires, tamen est laudanda vo-